

Sygn. akt II C 319/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Sądu Okręgowego Elżbieta Kaziród

Protokolant: Iwona Mucha

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. w Rybniku

sprawy z powództwa F. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J.

o stwierdzenie nieważności uchwały

1) stwierdza nieważność Uchwały nr 7 Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J. podjętej w dniach 12, 13, 14 i 18.05.2015 r. w sprawie wyboru Członków Rady Nadzorczej na kadencję w latach 2015-2018 w zakresie wyboru P. S. (1) na Członka Rady Nadzorczej;

2) w pozostałym zakresie powództwo oddala;

3) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 280 zł (dwieście osiemdziesiąt zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Elżbieta Kaziród

Sygn. akt II C 319/15

UZASADNIENIE

Powód F. K. w pozwie skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J. wniósł o stwierdzenie nieważności uchwały nr 7 Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) podjętej w dniach 12,13, 14 i 18 maja 2015 roku w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej na kolejną kadencję i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniach 12,13,14 i 18 maja 2015 roku w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) odbyły się posiedzenia Walnego Zgromadzenia Spółdzielni na których dokonano wyboru członków Rady Nadzorczej na kolejną kadencję. W skład rady wszedł między innymi P. S. (1) wskazany przez osobę prawną Związek Zawodowy (...) w J..

Zgodnie z art. 42§ 2 prawa spółdzielczego uchwała Walnego Zgromadzenia sprzeczna z ustawą jest nieważna. Artykuł 45§ 2 prawa spółdzielczego stanowi, że do rady mogą być wybierani wyłącznie członkowie spółdzielni. Jeżeli członkiem spółdzielni jest osoba prawna, do rady może być wybrana osoba niebędąca członkiem spółdzielni, wskazana przez osobę prawną. Jednakże zarówno osoba prawna jak i osoba fizyczna, którym nie przysługuje żadne prawo do lokalu nie mogą być członkami spółdzielni. Ani P. S. (1), ani związek zawodowy nie mogą więc być członkami spółdzielni, bowiem nie przysługuje im żadne prawo do lokalu. Zatem P. S. (1) nie może być również członkiem Rady Nadzorczej. Wnioski takie płyną z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 05.02.2015 r. sygn. akt K60/13 w sprawie zgodności z Konstytucją RP niektórych przepisów ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Trybunał orzekł, że art. 3 ustęp 1 i 3 ustawy z 15.12.200 r. o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie, w jakim dopuszcza członkostwo w

spółdzielni mieszkaniowej podmiotów, którym nie przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo odrębnej własności lokalu lub ekspektatywa odrębnej własności lokalu jest niezgodny z art. 64 ustęp 1 Konstytucji. U uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że charakter spółdzielni, cele i istota jej funkcjonowania wynikające z art. 1 u.s.m. , które odróżniają spółdzielnie mieszkaniową od innych spółdzielni, wpływają także bezpośrednio na określenie zakresu podmiotowego spółdzielni mieszkaniowej. Wskazują one na cechy- rodzaj interesu, którym powinna legitymować się osoba ubiegająca się o członkostwo w danej spółdzielni. Wynika stąd, że członkami spółdzielni mogą być tylko podmioty, które legitymują się interesem jaki może być zaspokojony przez daną spółdzielnię, w zakresie jej podstawowego funkcjonowania. Co do zasady chodzi tu o zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Dlatego też osoby, które nie mają interesu polegającego na zaspokajanie ich potrzeb mieszkaniowych nie mogą być jej członkami. W szczególności nie mogą być członkami spółdzielni mieszkaniowych osoby, które upatrują swój interes tylko w innej pomocniczej działalności spółdzielni. Członkami spółdzielni mieszkaniowej nie mogą być również członkowie organów spółdzielni i osoby w niej zatrudnione jeżeli nie posiadają praw do lokalu, a także osoby, które będąc członkami spółdzielni zbyły lub w inny sposób utraciły prawo do lokalu. Nie dopuszczalne jest, zdaniem Trybunału z konstytucyjnego punktu widzenia by podmioty nie mające interesu w realizacji ustawowych celów danej spółdzielni mogły korzystać z praw korporacyjnych, a tym samym osłabiać możliwość wpływania na decyzję przez członków, których potrzeby mieszkaniowe zaspakajane są przez tą spółdzielnię.

W świetle tego orzeczenia, zdaniem powoda, nie ulega wątpliwości, że zaskarżona uchwała winna zostać uznana za nieważną. Bowiem w skład rady nadzorczej na kolejną kadencję została wybrana osoba, która została wskazana przez podmiot, który nie może być członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...).

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu. W ocenie pozwanej wniesione powództwo jest w oczywisty sposób bezzasadne, wobec czego żądania powoda nie zasługują na uwzględnienie. Pozwana potwierdziła, że uchwałą nr 7 podzielonego na części Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J. podjętą w dniach 12,13,14 i 18.05.2015 r. dokonany został wybór członków Rady Nadzorczej Spółdzielni na kolejną kadencję obejmującą lata 2015-2018. W skład Rady Nadzorczej zgodnie z tą uchwałą wszedł pan P. S. (1). P. S. wskazany został uprzednio jako kandydat do Rady Nadzorczej przez osobę prawną- Związek Zawodowy (...)” Solidarność 80” w J.. Wskazany Związek Zawodowy jest członkiem pozwanej Spółdzielni. Istotne jest to, że Związek Zawodowy od chwili uzyskania członkostwa korzysta z pełni praw członkowskich. W szczególności kandydat wskazany przez ten Związek był w poprzednich latach wybierany do Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni.

W ocenie pozwanej całkowicie bezpodstawne jest przedstawione w pozwie stanowisko powoda, że sam fakt wydania przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia o cytowanej wyżej treści oraz jego ogłoszenia spowodował, iż Związek Zawodowy (...)” Solidarność 80” w J. utracił członkostwo w pozwanej Spółdzielni z uwagi na okoliczność, że nie przysługuje mu żadne prawo do lokalu w zasobach tejże Spółdzielni, co w konsekwencji miało spowodować brak możliwości korzystania przez ten związek z uprawnień wynikających z art. 45 § 2 prawa spółdzielczego. Powód próbuje tym samym w sposób nieuprawniony nadać przedmiotowemu wyrokowi bezpośredni, wywołujące skutki materialno-prawny charakter, powodujący rewizję istniejących w dniu jego wejścia w życie stosunków prawnych. Tymczasem należy wskazać, że stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny wyroku niekonstytucyjności danego przepisu nie może być eksplikowane w kategoriach wyroku deklaratywnego, ale tworzy nowy stan prawny od chwili wejścia wyroku w życie. Zgodnie bowiem z art. 190 ustęp 2 i 3 zdanie 1 Konstytucji, orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie (co do zasady) z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Tym samym przed wydaniem orzeczenia przez Trybunał nie mogą nastąpić skutki niekonstytucyjności przepisu. W konsekwencji utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego następuje z chwilą wejścia w życie wyroku Trybunału. Oznacza to w kontekście niniejszego procesu, że od dnia wejścia w życie wyroku z 05.02.2015 r. nie mogą być przyjmowane w poczet członków (nie mogą uzyskać członkostwa) osoby nie legitymujące się żadnym prawem do lokalu w spółdzielni. Natomiast wobec braku podstaw do rozciągnięcia skutków prawnych wyroku Trybunału na zdarzenia prawne sprzed jego wejścia w życie nie oznacza utraty członkostwa spółdzielni przez podmioty, które w oparciu o przepisy obowiązujące w okresie przed wejściem

w życie wyroku uzyskały członkostwo w spółdzielni. Nie tracą ważności nabyte na podstawie tych przepisów prawa. Skoro po dacie wejścia w życie wyroku TK Związek Zawodowy był członkiem Spółdzielni, to mimo że nie przysługiwał mu tytuł prawny do żadnego lokalu to członkostwo Związku trwa nadal. Wyrok nie wywarł bowiem w tym zakresie skutków materialno-prawnych. Podkreślenia wymaga, że Związek Zawodowy spełnia również po wyjściu w życie wyroku Trybunału, określone statutem wymogi stawiane członkom Spółdzielni, w tym członkom będącym osobami prawnymi. Zdaniem pozwanej pomimo treści orzeczenia Trybunału Związek Zawodowy na równi z innymi członkami Spółdzielni korzysta z praw wynikających ze stosunku członkostwa w tym wskazać kandydata do Rady Nadzorczej, a kandydat ten mógł zostać- zgodnie z prawem wybrany do Rady Nadzorczej. Brak jest więc podstaw do stwierdzenia nieważności uchwały nr 7 Walnego Zgromadzenia Spółdzielni. Uchwała ta bowiem podjęta została zgodnie z prawem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Związek Zawodowy (...)” Solidarność 80” w J. jest członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J.. Związek nie posiada jakiegokolwiek prawa do lokalu w zasobach tej Spółdzielni. Związek Zawodowy zgłosił kandydaturę swojego przewodniczącego P. S. (1) jako kandydata do Rady Nadzorczej Spółdzielni. Uchwałą nr 7 Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) podjętej w dniach 12,13,14 i 18.05.2015 r. wybrano członków Rady Nadzorczej na kadencję w latach 2015-2018 .

Powyższy stan faktyczny był bezsporny między stronami.

Sąd zważył co następuje:

Pozew o stwierdzenie nieważności uchwały nr 7 Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) podjętej w dniach 12,13,14 i 18.05.2015 r. w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej na kadencję 2015-2018 w zakresie jakim dotyczy wyboru P. S. (1) na członka Rady Nadzorczej jest uzasadniony. W tym bowiem zakresie uchwała jest nieważna.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 05.02.2015 r. (sygn. akt K 60/13) art. 3 ustęp 1 i 3 ustawy z dnia 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie, w jakim dopuszcza członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej podmiotów, którym nie przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo odrębnej własności lokalu lub ekspektatywa odrębnej własności lokalu jest niezgodny z art. 64 ustęp 1 Konstytucji RP oraz nie jest niezgodny z art. 32 ustęp 1 i art. 64 ustęp 2 Konstytucji. Istotą orzeczenia Trybunału jest uniemożliwienie wpływania na działalność spółdzielni i jej organów przez podmioty nie posiadające uprawnień do lokalu znajdującego się w zasobach spółdzielni.

Niewątpliwie Związek Zawodowy, mimo, że jest członkiem założycielem Spółdzielni, nie posiada uprawnień do lokalu w zasobach Spółdzielni. Zatem z chwila uznania wskazanego przepisu za niekonstytucyjny utracił prawo do wpływania na działalność Spółdzielni w tym zgłaszania kandydatów do jej organów. Nie można podzielić poglądu pozwanej, że członkostwo to obowiązuje, bo pozwala na to statut. Obowiązkiem Spółdzielni było podjąć takie działania, aby unormowania statutu nie były sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym. Nie może być tak, aby statut nawet pośrednio sankcjonował normy uznane za sprzeczne z Konstytucją.

Zgodnie z art.42§2 ustawy z dnia 16 września 1982 r - prawa spółdzielczego uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna . Zgodność uchwały organu spółdzielni z ustawą ocenia się według prawa obowiązującego w dniu podjęcia uchwały(tak: wyrok SN z 18.03.2010 r. ,V CSK 260/09, OSNC 2010 , nr D, poz. 106)

Niewątpliwie w dacie podejmowania uchwały obowiązywał wyrok TK z dnia 5 lutego 2015 roku . Dlatego Sąd uznał za nieważną uchwałę dotyczącą wyboru P. S. na członka Rady Nadzorczej , gdyż wybór ten nastąpił z naruszeniem prawa . Wskazany został jako kandydat do RN przez podmiot , który nie może być członkiem spółdzielni .

Odnosnie pozostałych członków Rady Nadzorczej nie ma podstaw do unieważnienia uchwały o ich wyborze. Dlatego w pozostałym zakresie Sąd powództwo o unieważnienie uchwały oddalił.

Z uwagi na wynik procesu koszty tego procesu zostały rozdzielone zgodnie z art. 100 kpc.

SSO Elżbieta Kaziród

22.12.2015r .